



Ficus (Fikus)

rodzina Moraceae



Ficus



Ficus australis



Ficus benghalensis



Ficus Beniamina



Ficus bennedjickii



Ficus carica



Ficus deltoidea



Ficus elastica



Ficus elastica 'decora'



Ficus elastica 'variegata'



Ficus lyrata



Ficus pumila



Ficus (Fikus)

rodzina Moraceae



Ficus pumila variegata



Ficus radicans variegata



Ficus rubiginosa



Ficus utilis

Figowiec (figa – fr. *figue* - łac.) rodzaj obejmujący ok. 800 gatunków roślin, w większości drzewiastych (drzewa, krzewy lub pnącza), rozpowszechnionych w obszarach tropikalnych i subtropikalnych. Mogą być wiecznie zielone lub okresowo zrzucające liście. Zawierają sok mleczny, z którego można uzyskać kauczuk. Pewne gatunki mają duże znaczenie gospodarcze gdyż dostarczają twardego drewna, jadalnych owoców, garbników oraz surowców do wyrobu: kauczuku, laku, wosku, kosmetyków i papieru, oraz mają zastosowanie w medycynie ludowej. Figowce, choć wydaje się, że nie kwitną mają kwiaty, tworzą je wiosną lub latem. Kwiaty są niepozorne, maleńkie, osadzone gęsto obok siebie, rozdzielno płciowe. Zapyłane są przez drobne błonkówki, które składają jaja do zalążni niektórych z kwiatów i zapyłają przy tym pozostałe. Po zapyleniu oś kwiatostanu rozrasta się, tworząc owoc rzekomy zwany figą. Wszystkie gatunki figowców wymagają jasnego stanowiska i muszą być starannie pielęgnowane. Odpowiada im dobra, przepuszczalna ziemia (np. mieszanka ziemi z małą ilością torfu), mają niewielkie wymagania termiczne, ale lubią pełne słońce oraz dużą wilgotność powietrza. Przy niedostatecznej ilości światła zrzucają liście. Latem dobrze reagują na zraszanie i mycie liści. Nie lubią zmian miejsca, a dla ładnego pokroju korzystne jest obcinanie wierzchołków pędów, sprzyja to rozgałęzianiu. Fikusy rozmnażamy z sadzonek, oraz przez odkłady.

***Ficus australis* (fikus australijski)** – liście podobne do *F. elastica* tylko mniejsze (10 cm).

Ficus beniamina - liście błyszczące, smukłe i owalne (7-13 cm), często ma korzenie powietrzne, posiada liczne odmiany o różnym pokroju, wielkości i zabarwieniu liści.

***Ficus benghalensis* (banian)** – pochodzi z Indii. Jest to zimozielone, rozłożyste drzewo z licznymi korzeniami podporowymi, tworzące wiele pni. Liście ma owalne, skórzaste, ciemnozielone do 20 cm długości. Tworzy purpurowo-czarne, małe (wielkości czereśni) owoce podobne do fig. Na ogół rozwija się jako epifit na innym drzewie, następnie rozrasta się coraz bardziej i oplata swego gospodarza pędami. Tworzy korzenie podporowe, które dorastają do ziemi zakorzeniają się. Najczęściej drzewo gospodarz zostaje "uduszone" przez rozwijającego się figowca bengalskiego. W ten sposób jeden okaz baniana może osiągnąć kilkaset metrów obwodu korony. Ceniony jest jako drzewo dostarczające cienia w upalnych tropikach.

***Ficus bennedijkii* (fikus wierzbolistny)**



Ficus (Fikus)

rodzina Moraceae

Ficus carica (figa pospolita) - pochodzą z Bliskiego Wschodu, mogą żyć do 200 lat. Obecnie jest szeroko uprawiany w obszarach o klimacie śródziemnomorskim. Jest to jedno z najstarszych drzew owocowych uprawianych przez człowieka, występują w wielu odmianach – różniących się od siebie mrozoodpornością, a także wielkością (jakością) owoców oraz sposobem zapylania kwiatów. Jest też często uprawiany jako roślina doniczkowa, który w warunkach klimatu umiarkowanego zrzuca liście na zimę. Tworzy drzewa lub krzewy wysokości ok. 5-7 m (maksymalnie ok. 10 m). Liście ma dłoniaste 3–7 klapowe, ciemnozielone, duże do 12 cm średnicy z dosyć długim ogonkiem. Owoce są średniej wielkości o kształcie zbliżonym do czosnku lub gruszki. Figa jest rośliną wybitnie ciepłolubną. Sadzimy ją w miejscu ciepłym, spadek temperatury gruntu do – 12 powoduje uszkodzenie korzeni. Można je zabezpieczać na zimę - wtedy jest mniejsze ryzyko, że roślina wymarźnie. Ziemia powinna mieć odczyn zasadowy lub obojętny. Rośliny podlewamy dopiero po dosyć mocnym przeschnięciu wierzchniej warstwy ziemi. Ficus carica rozmnaża się przez sadzonki zdrewniałe, (czasem zielne), przez szczepienie, okulizację lub odkłady.

Ficus deltoidea – zimozielony, krzaczasty, wolno rosnący. Ma z góry jasnozielone liście, a od spodu czerwono-brązowe, tworzy małe, zielonkawobiałe owoce, które po dojrzewaniu stają się żółtawe.

Ficus elastica (figowiec sprężysty) - pochodzi z Indii. Zimozielona, silnie rosnąca roślina mogąca dorastać do 30 m wysokości. Ma ciemnozielone, duże, owalne, skórzaste, liście z wierzchu błyszczące. Młode liście są różowawobrazowo podbarwione. Figowiec ten dostarczał tzw. kauczuku asamskiego i z tego powodu był uprawiany, jako roślina użytkowa. Odkrycie kauczukowca brazylijskiego spowodowało, że stracił na znaczeniu gospodarczym i obecnie jest uprawiany jako popularna roślina ozdobna. Temperatura w okresie wzrostu powinna wynosić ok. 20-25°C, a zimą nie powinna spadać poniżej 16°C (minimalna temperatura to 10°C). Figowce mają dość dużą powierzchnię liści, co wiąże się z dużymi wymaganiami, co do wody. Latem należy je podlewać obficie nawet dwa razy w tygodniu, oraz można je raz na tydzień zasilać. Zimą rzadziej podlewamy. Rośliny przesadzamy niezbyt często, co dwa lub trzy lata. Figowce można przycinać i formować piękny pokrój (po przycięciu się ładnie rozgałęzia). Rosną szybko - roczny przyrost może wynosić nawet około 50 cm. Starsze egzemplarze zrzucają dolne liście.

Ficus elastica cv. variegata - rośnie słabiej, ma liście przebarwione w jasne, żółte plamy.

Ficus elastica 'decora' – liście krótsze i szersze niż F.elastica, na spodzie są czerwono zabarwione.

Ficus lyrata – liście lirokształtne, duże do 30 cm, błyszczące, ciemnozielone, omszone od spodu. Ma wyższe wymagania cieplne, od pozostałych gatunków.

Ficus pumila (syn. F. scandens) - typowe pnącze z korzeniami czepnymi, o drobnych liściach - młode są sercowate o długości do 2-3 cm, dorosłe owalne, skórzaste (3-8 cm).

Ficus pumila cv. variegata - liście pstre.

Ficus radicans – gatunek pnący, który również można prowadzić jako formę zwisłą, liście ma małe podłużnie lancetowate, o wydłużonym wierzchołku, wymagania podobne do elastica.

Ficus radicans cv. variegata – odmiana białolistna.

Ficus rubiginosa – zimozielone drzewo o gęstej koronie i pniu z przyporami, liście ma ciemnozielone, eliptyczne, o tępych końcach, mniejsze od F.decora (10 cm). Doskonale znosi warunki mieszkania.

Ficus utilis